

Saint-Exupéry: Champagnefirma indleder jagten på Saint-Exupérys forsvundne fly. Og artiklens forfatter jagter hans liv og værk.

# Angst og magt

AF AGNETE LANGGÅRD

DET franske champagnefirma Louis Roederer indledte i oktober sidste år jagten på Antoine de Saint-Exupérys fly. Den franske forfatter og pilot blev skudt ned under en rekognosceringsflyvning over Sydfrankrig i 1944, og hans fly er aldrig senere blevet fundet. Det formodes, at det var tyskerne, der skød ham ned, og at hans fly stadig ligger et eller andet sted på bunden af Middelhavet. Eftersøgningen stod på i et par måneder, men gav ikke i første omgang noget resultat. De er genoptaget i løbet af foråret. Der ligger selvfølgelig et gigantisk reldamfremstød fra champagnefirmaets side i denne beslutning, men det ændrer dog ikke ved, at Saint-Exupéry-elskere har fulgt eftersøgningen med stor interesse og glæde. Begivenheden forventes ikke bare at skabe en fornyet interesse for Saint-Ex's værker, men også et mere bredt kendskab til dem. For interessen har aldrig siden hans død været forsvundet. Børn og voksne i store dele af verden kender og elsker den lille prins med det gule hår og den smittende latter. »Den lille Prins indgår stadig som en del af pensum i franskundervisningen på mange danske gymnasier, og Boghandlernes Bestsellerliste, som offentliggøres i Søndags Politiken, vidner om en permanent interesse. Men Saint-Exupéry har skrevet meget an-

kun orden i sit kaotiske sind, når han flygter op i sit fly og får den konkrete her og nu oplevelse under de farefulde flyvninger.

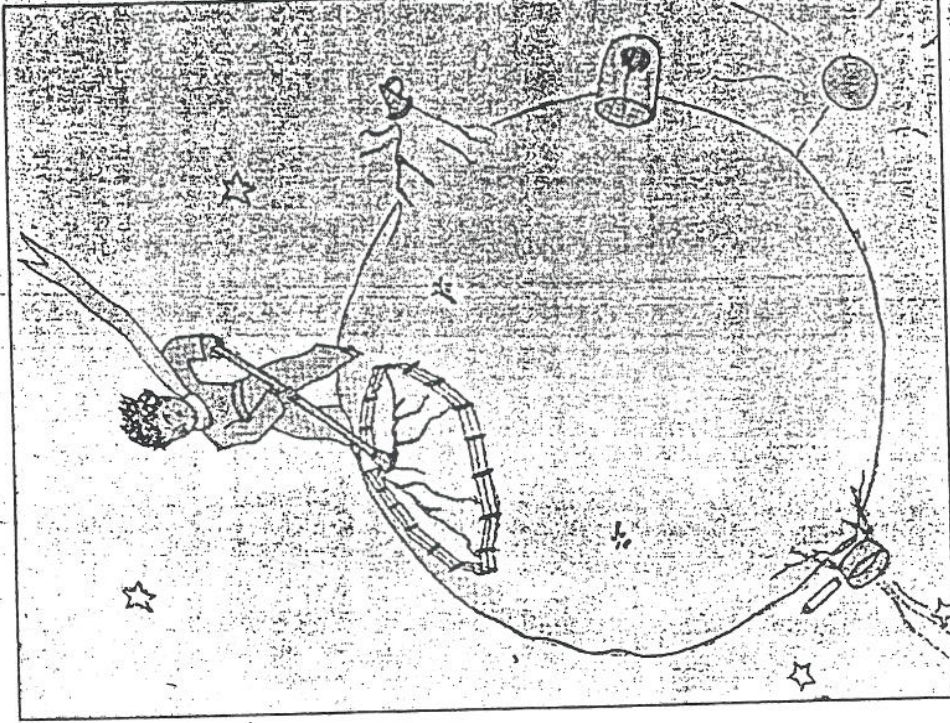
Den indre konflikt mellem følelsen af magtfuldhed og angst udgør omdrejningspunktet i hele resten af forfatterens skæbne.

POSTFLYVNING var i 1920'erne i sin spæde vorden og datidens piloter var de rene pionerer. I 1919 transporterede et fly for første gang i historien post mellem Toulouse og Marokko. Det tog 30 timer. Med båd tog det syv dage.

Saint-Ex udnævntes i 1927 til chef for postflyvningen i Marokko, og det er her hans skraver »Postflyveren«. Arbejdet med etableringen af flylinjer mellem Frankrig og Afrika besværliggjordes på denne tid af tre ting: Ørkenen, maurerne (nomaderne i Nordafrika) og de spanske myndigheder i Spansk Sahara.

Ørkenen var svær at orientere sig i med datidens navigationsudstyr, maurerne var fjendtligstemte over for de fremmede og holdt flere gange forulykkede piloter som gidsler i månedsvis, og spanierne, som havde protektoratet over området siden 1884, vægrede sig ved at give flytilladelser over deres territorium for at undgå problemer, hvis et fly skulle forulykke.

I 1927 tog Saint-Ex til Buenos Aires i Argentina for at oprette flylinjer i de totalt udforskede lufrum med henblik på at op-



at have afvist det med udtalelsen: »Synes De måske jeg ligner en bureaukrat«.

Om end omdrejningspunktet angst og magt fastholdes i Saint-Ex's tredje roman »Blæsten, Sandet og Stjernerne« fra 1939, markerede den en ændring af centrum for hans refleksjoner. Centrum flyttes fra det individuelle til det generelle, fra mennesket til menneskeheden, fra flyvningen til filosofien. Han skrev nu menneskelige og opbejdede det fællesmenneskelige til uni-

»Han fejede omhyggeligt sine aktive vulkaner. Fra »Den lille Prins« Saint-Exupéry lærte med denne paradoksale sandhed: At mennesket ikke finder sin lykke i friheden, men i at underkaste sig en pligt.

fandt nu kun mellem de enkelte individer, der har knyttet venskab med hinanden. Fra den evige balancegang mellem angst og magt i de forudgående værker ligger magten i »Den lille Prins« netop i angst. »Da angsten ikke kan ophæves, må man stille sig ansigt til ansigt med den, tage den på sig og derved overvinde den i trods. Tanken genkendes i senere eksistentialistiske værker af bl.a. Camus.

» DEN lille Prins« udkom under Anden Verdenskrig i New York i 1943 og i